

Formandsberetning 2023

I dag samles vi til Tønder Listens blot 2. årsmøde.
Vi har 2,5 år på bagen - hold fast, hvor er der sket meget i den tid.

Ved sidste årsmøde slikkede vi stadig sårene efter valgnatten. Ikke fordi vi havde et dårligt valg. Det havde vi bestemt ikke. Tværtimod havde vi et helt fantastisk valg. Vi blev det absolut største parti.

Siden er vi gradvist kommet mere og mere ind i varmen hos vores kollegaer i kommunalbestyrelsen. De andre partier har fundet ud af, at de kan regne med os. Vi er ikke på tværs, vi er konstruktive, og vi kan og vil samarbejde.

Derfor er vi oftest med, når både store og små aftaler indgås. Vi er med, når de faste udvalg arbejder og kommer med nødvendige og hensigtsmæssige indstillinger. Vi er repræsenteret i alle udvalg og arbejdsgrupper. Ingen kommer uden om os.

Og vi er stærke, fordi vi er gode til at afklare vores holdning internt blandt Tønder Listens medlemmer af Kommunalbestyrelsen. Derfor fremstår vi som en enig gruppe og har rygdækning hos hinanden. Nogle emner er mere vigtige for os, og der vakler vi ikke. Andre emner er til forhandling med de øvrige partier. Det er lige præcis sådan det skal være, at være det største parti blandt de otte partier i vores kommune.

Foråret 2022 medførte en helt ukendt situation for Tønder Kommune. Da Putin invaderede Ukraine, ændrede de politiske prioriteter sig. Vi troede nok, at vi havde oplevet alt efter Corona, men en krig i Europa havde vi ikke forberedt os på. Pludselig blev strømmen, varmen og forbruget uventet dyrere.

Jeg er enormt stolt af den måde, vi tog imod de ukrainere, som kom til vores kommune. De havde ingenting. De havde brug for hjælp. I dag kan vi se, at i Tønder Kommune er ca. 54% af de ukrainske flygtninge i arbejde, hvor der på landsplan til sammenligning blot er ca. 25% i beskæftigelse.

Der er ingen tvivl om, at vores prioriteringer her var de helt rigtige.

Heldigvis havde vi også positive emner på dagsordenen i foråret. I maj kunne vi således vedtage det mulighedsstudie for Lakolk, og dermed gennemføre den udbudsproces, som netop har gjort det muligt for os at sælge et areal til hotelbyggeri. Og det bliver virkelig et flot byggeri, som kommer til at gøre en forskel for vores helårsturisme.

I august besluttede Henrik Frandsen at stille op til det kommende folketingsvalg for Moderaterne. Han valgte derfor at træde tilbage fra posten som formand for Tønder Listen.

Kommunalbestyrelsesgruppen skulle pege på en ny formand, og de pegede på mig. Tak for opbakningen til både KB-gruppen og bestyrelsen for at hjælpe mig på plads i den nye rolle.

Den 31. august var en skelsættende dag for den grønne omstilling. Der behandlede vi en række projekter til udbygning af vedvarende energi. Et stort flertal, som Tønder Listen også var en del af, sendte 11 af i alt 20 projekter videre og gav dermed den grønne omstilling et vigtigt skub fremad.

I Tønder Listen ville vi gerne have sendt alle 20 projekter videre, for det er gode projekter allesammen. Det var der dog ikke opbakning til. Men 11 gode projekter er bedre end ingen. Der arbejdes med disse projekter på højtryk, og flere projekter kommer til her i foråret. Vi ser ind i et 2023, hvor visioner om vind- og solenergi bliver til handling. Det er væsentligt for os, at flere af projekterne kommer i mål, men også at det foregår på ordentlig vis.

I forhold til de vejledende afstemninger om vedvarende energiprojekter, står vi uforstående. Hvad skal vi med vejledende afstemninger, når vi har valgt politikere til at tage ansvar? Det bliver også en vanskelig for ikke at sige umulig opgave at bruge resultaterne politisk. Hvad nu hvis der i et område er stort flertal imod vindmøller, men kun en tredjedel af borgerne har stemt? Skal vi så lytte til det spinkle flertal i afstemningen? Eller skal vi forholde os til, at der er omkring 70 pct., som ikke har stemt?

Men der er et politisk flertal i KB for de vejledende afstemninger. Så vi kommer ikke udenom dem. I Tønder Listen kommer vi til at se på resultatet af afstemninger på samme måde, som vi ser på høringsvar. Det gør vi, fordi vi som politikere er klar til at tage ansvaret på os. Vi får en masse viden og indsigt fra de fagprofessionelle, der arbejder i forvaltningen. Det er den viden, vi vil bruge, når vi skal tage stilling i byrådssalen.

Ved efterårets budgetlægning fik vi chancen for at vise muskler. Vi havde på forhånd aftalt, at hvis de andre blinkede et sekund, så ville vi slå til. Og det gjorde vi. Det lykkedes således ikke de partier, der forsøgte at lave budgettet bag ryggen på Slesvigske, Konservative, Nye Borgerlige og TL. Et hidtil uset samarbejde viste sig her. I Tønder Listen betød det, at vi fik alle vores ønsker og prioriteter igennem.

Særligt kunne vi glæde os over, at vi fik bred opbakning til vores politiske forslag om en styrket indsats for ordblinde elever. Desuden besluttede vi at oprette et Ungeråd, som TL gik til valg på. Vi vedtog også en boligstrategi, der sikrer attraktive boliger til alle aldre. Så vi er godt tilfredse med vores aftryk på budget 2023.

Vi holdt fast i at føre en økonomisk ansvarlig politik, selvom nogle af de andre partier ønskede at bruge hver en krone. Det er derfor, at vi står med en stabil økonomi i dag, hvor vi ser flere andre kommuner være nødt til at åbne deres budget, fordi der allerede nu mangler millioner i kassen til at finansiere hele 2023.

I efteråret bankede folketingsvalget på. Tønder Listen var vært i Den Gamle Biograf i Løgumkloster ved kommunens eneste åbne partidebat for alle lokale folketingskandidater.

Og så kom valget den 1. november. Som alle ved, fik Henrik Frandsen et flot personligt valg og strøg direkte fra Skærbæk til Christiansborg. Et kæmpe stort tillykke!

Ikke siden 2001 har vi haft en lokal repræsentant i Folketinget. Det kan vi på alle måder være stolte af at have nu. Og særlige stolte af, at det er vores egen Henrik fra Tønder Listen, der sidder med ved landets vigtigste beslutninger. Henrik kan desværre ikke være med i aften, da der venter den store finanslovsdebat i morgen, hvor han som ordfører kommer i ilden. Men jeg har lovet at sende en stor hilsen.

Henriks valg medførte, at vi var nødt til at omfordele posterne internt i gruppen. Jeg synes, det fungerer rigtig fint med den arbejdsfordeling, vi har nu, hvor Henrik deltager i kommunalbestyrelsesmøderne og giver den sparring jeg har brug for. Jeg er imponeret over KB-gruppens omstillingsparathed og vilje til at give det hele en ekstra skalle.

I de sidste par uger har der fra pressen igen været opmærksomhed på, om Tønder Listen bliver til Moderaterne. Lad mig sige det helt klart: Det gør vi ikke. Tønder Listen er Tønder Listen, i dag, i morgen og til kommunalvalget i 2025.

Hvis Moderaterne eller Danmarksdemokraterne opstiller lokalt, ønsker vi dem held og lykke.

Men der er ingen tvivl om, at Henrik på alle måder har nogle virkelig store sko, som vi andre nu skal udfylde.

Heldigvis er vi i gruppen en god blanding af erfarne kræfter og iderigdom. Den mest erfarne af os alle, startede året med et 25-års jubilæum i lokalpolitik. Tillykke igen, Bo. Der var en fin markering på rådhuset, hvor der kom masser af velfortjent ros og naturligvis sjove historier om kommunalbestyrelsens "Grand old man".

I februar stillede vi sammen med V forslag om, at kunne tilbyde fuld tid til alle ansatte i velfærdssektoren i Tønder Kommune. Dette er vores første initiativretsforslag. Vi plejer at tage vores mærkesager ad den gængse kommandovej, dvs. gennem de politiske udvalg. Og det er ikke fordi, vi skal agere arbejdsgiver for kommunens ansatte. Det lader vi kommunens chefer om, men fordi vi ser ind i en fremtid, hvor vi i høj grad kommer til at mangle SOSU-assistenters, sygeplejersker, pædagoger og lærere. Vi ønsker med forslaget at tilbyde det gode arbejdsliv, så vi er på forkant, og dermed vi kan sikre en god velfærd til borgere i alle aldre.

Nogle partier - ingen nævnt ingen glemt - prøver jævnligt at stikke en kæp i hjulet for udviklingen. Et eksempel herpå er de undersøgelser, som har fundet sted i Skærbækcenteret.

I november var repræsentanter fra Skærbækcenteret tilstede ved dialogmøde med økonomiudvalget. I december var der opfølgning i økonomiudvalget, hvor 25 bilag indgik i forvaltningens gennemgang af strukturen. Her blev gennemgangen taget til efterretning.

Men herefter kom et skriftligt ønske fra nogle partier om besvarelse af en liste med helt specifikke ekstra spørgsmål. Uden at kunne citere fra sådan et lukket møde i februar, da den store advokatundersøgelse var klar, kan jeg godt sige, at advokat Månsson ikke lagde fingre imellem. Alt er som det skal være. Og at advokatundersøgelsen er røget op 1/4 mio. kroner i runde tal, skyldes udelukkende, at advokaterne har været nødt til at besvare netop disse specifikke ekstra spørgsmål.

Man kan efterfølgende spørge sig selv:

Hvorfor var det nødvendigt med en dyr advokatundersøgelse, når forvaltningens gennemgang i december viste samme resultat? Har man virkelig ikke tillid til sin egen forvaltning? Jeg kan kun gisne om svarene herpå. Og jeres bud er helt sikkert lige så gode som mine.

Vi mærker, at der er stor og positiv interesse for Tønder Listen, når vi fx deltager i messer og andre sammenhænge, hvor ordet er frit. På organisatorisk plan har vi derfor netop startet arbejdet med en organisationsstrategi - vi skal kende vores "hvorfor". Derfor arbejder vi med at formulere vores vision og mission samt strategiske indsatser skriftligt. Det er pejlemærker for et Tønder Listen, som ikke længere er "den nye dreng i klassen", men et parti der har sat rod, og hvis rødder bliver stærkere og stærkere. Jeg håber at kunne præsentere den for jer inden alt for længe.

Sluttelig vil jeg takke kommunalbestyrelsesgruppen, netværket og bestyrelsen for et engageret og ambitiøst arbejde det forgangne år, hvor alle har været i arbejdstøjet, hvor vi spiller hinanden gode, og lever op til vores slogan: Vi udvikler med mod og fællesskab. Tak for det.

Også tak til jer medlemmer for den store opbakning. Jeres opbakning og engagement er et vigtigt fundament for en lokalliste som vores. Og faktisk har jeg fundet ud af, at vi er af en de lokallister her i landet med aller størst medlemstilslutning. Det er godt. Men vi vil gerne være endnu flere. Så I må meget gerne opfordre venner og bekendte til at blive en del af vores fællesskab i Tønder Listen.